

AKROPOLITÁN

22. DUBEN: MEZINÁRODNÍ DEN MATKY ZEMĚ

Pro
Zemi

NOVÁ AKROPOLIS
MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE

FILIZOFIE
KULTURA
DOBROVOLNICTVÍ

č. 146

DUBEN 2022

AKROPOLITÁN

FILOZOFIE - KULTURA - DOBROVOLNICTVÍ

DUBEN 2022 Filozofie pro život č. 146

Filozofie, kterou navrhujeme, je způsob života dostupný všem, což znamená uplatňování učení velkých mudrců v praxi.

Kultura je uskutečňování lidských hodnot v životě, čímž se stává aktivní, využívá kvality každého člověka a rozšiřuje obzory.

Dobrovolnictví je plodem vůle vložené do služby ostatním. Neexistuje větší bohatství, než je ochota.

BRNO

www.akropolis.cz/brno

HRADEC KRÁLOVÉ

www.akropolis.cz/hradec

LIBEREC

www.akropolis.cz/liberec

OLOMOUC

www.akropolis.cz/olomouc

OSTRAVA

www.akropolis.cz/ostrava

PARDUBICE

www.akropolis.cz/pardubice

PLZEŇ

www.akropolis.cz/plzen

PRAHA

www.akropolis.cz/praha

ZLÍN

www.akropolis.cz/zlin

Šéfredaktorka

Slavica Kroča

Odpovědná redaktorka

Ivana Hurytová

Redakce a grafická úprava:

Eva Bímová, Martina Flaitingrová

Jana Aksamítová, Ondřej Aksamít,

Samuel Bíma, Aleš Gabriel

Nová Akropolis se nemusí plně ztotožňovat s obsahem uveřejněných textů, odpovídají za ně výhradně jejich autoři.

Všechna práva vyhrazena.

Tento časopis nebo jakákoli jeho část nesmí být reprodukovány v jakékoli formě bez předchozího písemného svolení vydavatele.

5

GAIA - MATKA ZEMĚ

7

SYMBOLISMUS MÁJKY

9

KOŘENY TRADICE SV. JIŘÍ

11

MŮŽEME SE UČIT OD VLKŮ?

Od prvního jarního dne se nám Slunce ukázalo v celé své nádheře a síle. Svými paprsky pohladilo a zahřálo každého, kdo k němu obrátil svoji tvář. Stromy a květiny se začaly probouzet ze svého spánku a v souladu s ročním obdobím se vydaly vstříc novému životu.

Zatímco příroda reaguje na výzvu Slunce, obnovuje svoji energii a umožňuje zrození nového života plného krásy, vůně a harmonie, současné dějinné události jakoby Slunce zakrývaly a držely člověka ve tmě, zmatku a bolesti. Když se však rozhlédneme okolo sebe, spatříme mnoho zářivých „sluncí“, která se rozsvítila ve chvíli, kdy bylo zapotřebí stát se oporou druhému člověku a projevit lidskou dobrotu, jež, jak nás učil řecký filozof Platón, je odrazem nejvyšší ideje Dobra a je podstatou samotného Bytí.

Pokud hledáme podstatu samotného Života, naší planety Země, nás lidských bytostí, přijdeme na to, že nestačí dotýkat se jen povrchu věcí. Zjistíme, že nepostačuje vidět lidské reakce jen v běžných a každodenně se opakujících situacích, ale že potřebujeme prožít i okolnosti obtížné, abychom v hloubce sebe sama rozpoznali, že *„Člověk je zrozen ke vzájemné pomoci“*, jak říkal stoický filozof Seneca.

Ve společnosti, ve které žijeme, jsme obklopeni mnoha materiálními věcmi, jež mají svá ohraničení. A právě zvyk obklopovat se předměty, jež mají hranice a různá omezení, až příliš pronikl do naší duše a ohraničil i naše myšlenky, naše city, způsob našeho jednání. A uzavřel nás do bubliny individualismu. Bubliny se nemohou obejmout, nemohou si podat ruce, jen do sebe narážejí a odrážejí jedna druhou. Avšak když bublina praskne, sice to nejprve trochu zabolí, ale díky tomu pocítíme důležitost spojení s ostatními lidmi a s přírodou. Pochopíme význam soužití opírající se o vzájemný respekt a základní lidské hodnoty.

Tradice mnoha starověkých kultur nás učí, že příroda je velkou učitelkou, která nám dává neustálé lekce, jak žít ve vzájemné harmonii. Naše planeta, naše Matka Země, jak je právem označována, nám nabízí naprosto nesobecky množství zdrojů k životu. Nyní je na nás, abychom pochopili, že my lidé se díky hlubšímu pochopení jejích zákonů můžeme stát pomocníky v rozvíjení pozitivních změn vůči Matce Zemi.

Nová Akropolis po celém světě pořádá v období kolem 22. dubna, na který připadá Mezinárodní den Matky Země, řadu aktivit zaměřených na zvyšování povědomí o vztahu člověka s přírodou a na zlepšování podmínek vzájemné rovnováhy mezi námi lidmi a planetou Zemí, kterou společně obýváme.

Těšíme se na setkání s Vámi na některé z plánovaných akcí.

Eva Bímová

NA ZEMI MATKU VŠEHO

Zemi základů pevných, tu pramatku všeho, chci slavit,
věkem nejctihodnější, jež všecko na světě živí.
Po světlé souši co chodí, co v hloubi moře se hýbá,
ve vzduchu co kde létá, je živeno z bohatství tvého.
Tebou, vznešená, lidem se daří potomstva rody,
tebou úroda plodů, v tvé moci je smrtelným tvorům
život dávat i brát. Je šťasten, koho svou přízní
laskavě poctíš ty, ten v hojnosti nabývá všeho:
pole má obilí plná i dobytka oplývá stády
na venku po pastvinách a dům se mu plní vším dobrým.
Tehdy mužové v městě, jež krásné ženy jim zdobí,
po právu vládnou a zdar a všecko je provází blaho.
Bujaří synové jejich jen hýří radostnou silou,
dívky pak v přepestrých rejích se baví, na měkké louce,
poseté trávou a kvítím, si vesele poskakujíce –
ty jen, velebná, když jim požehnáš, bohyně štědrá!

Zdráva buď, bohů matko, ty hvězdného Úrana choti,
milostí za svůj zpěv dej žít mi v dostatku blahém!
Jinakou písni zase já ještě vzpomenu tebe.

Z knihy „Válka žab a myší“

Překlad Otakar Smrčka

Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění

Praha 1959

Pro

Zemi

GAIA - MATKA ZEMĚ

V řecké mytologii je prvotním božstvem. Je zosobněním Země, je považována za Velkou Matku všech stvoření, je tedy původem každé živé bytosti a poskytuje všem podporu. Gaia se stala manželkou Úrana (boha Nebes) a zplodili spolu Titány, Kyklopy a Hekatoncheirony. Mezi jejich potomky patří velká část olympských božstev. Gaia bývá zobrazována jako žena s „širokou hrudí“, objemné a podsadité postavy, která se zvedá ze země s rukama nataženýma směrem k nebi. Když jí její syn Kronos vzdoroval tím, že uvěznil své bratry Kyklopy a Hekatoncheirony do podsvětí, Gaia upřednostnila svého vnuka Dia, který Krona porazil a nastolil tak vládu další generace olympských bohů.

Gaia bývá spojována s pradávým uměním proroctví, zpočátku byla pravděpodobně uctívána nad puklinami v zemi, na okraji útesů nebo na okrajích spících sopek. Podle mytologické tradice stála nejslavnější věštkyně v Delfách zasvěcená Apollónovi na místě původní svatyně zasvěcené bohyni

Gaie, kterou střežil had Pythón. Gaia je také považována za chtonickou bohyni – bohyni podsvětí a jako taková byla vzývána v lesích, u jezer, v horách i jeskyních. Její kult se rozšířil po celém Řecku a je známo, že jí byly postaveny chrámy a oltáře v Athénách, ve Spartě, Delfách, Olympii a na řadě dalších míst.

V homérském hymnu je Gaia popisována jako Příroda, jako „Matka všeho, co existuje“. Je to představa Bohyně Matky, o které víme, že mnohé z jejích vlastností byly od pradávna zachycovány v paleolitických soškách „Venuší“ a mnoha výtvořech následujících kultur, které uctívaly jedinou bohyni jako „esenci Přírody“. Tyto představy bohyní matek, byly chápány hlavně jako bohyně plodnosti, ale také panenství, hojnosti, úrody, ročních období či cyklů Měsíce. V řeckém panteonu vidíme tyto vlastnosti u mnoha bohyň, například Afrodita, Héra a Rhea asimilovaly tyto principy plodnosti, mateřství a zrození. Ale můžeme je také pozorovat u bohyní jako

Artemis, Hekaté a Athéna v dalším aspektu ženskosti: panenském, představujícím divokou Přírodu v Artemis a Hekaté, ale také spravedlnosti, kterou ztělesňuje Athéna. Kromě toho jsou Artemis i Hekaté ochránkyněmi porodů a bohyni Athéně se připisuje vynález všech umění a řemesel. Existuje jedna univerzální charakteristika, což je role kojící matky, jež všechny živí a zajišťuje jim blahobyť.

V orfickém hymnu najdeme další přívlastek bohyně Gaii „polipikoilos“, který znamená mnohotvárná, což odkazuje na změny, jimiž Země prochází v průběhu kratších či delších cyklů. Je spojována s ročními obdobími a část jejích charakteristik se pak přenesla na bohyni úrody Deméter a její dceru Persefoné.

Oba hymny (homérský i orfický) ukazují jako hlavní atribut Gaii schopnost plodit, ale také zdůrazňují její destruktivní povahu, tedy vždy zahrnují oba tyto aspekty.

Uctívání Matky Země je velmi rozšířené napříč mnoha kulturami minulosti a u některých tradičních národů se udržuje dodnes. Země jako posvátná a živá bytost je tou, která dává život všem bytostem. Je škoda, že naše západní civilizace se takto na Zemi nedívá, ale spíše ji vědomě i nevědomě využíváme a degradujeme – jako by „to“ byla jen mrtvá hmota. Důsledky tohoto postoje můžeme bohužel jasně vidět ve stavu přírody po celém světě.

Kolektiv autorů, sestavila Lucie Šrámková

SYMBOLISMUS MÁJKY

Tradice stavění májky je v mnoha státech dnešní Evropy stále živá. Ačkoliv jsou okolnosti vzniku tohoto zvyku dávno zapomenuté, lze se domnívat, že současná podoba je připomínkou dávné kultovní slavnosti.

Tradice velí vztyčit májku buď v den pálení čarodějnic, nebo na prvního máje. V některých oblastech se staví také v období svátku sv. Jiří, letnic, případně letního slunovratu. Nechává se stát až do června či do konce léta. Příprava začíná několik dnů před stavěním, kdy se vybírá strom. Běžně se používá smrk nebo borovice, ale v některých zemích je k vidění i bříza. Vybraný strom se dopraví do obce a zbaví kůry. Pouze horní část zůstane nedotčená a ozdobí se barevnými stuhami a věnci. V některých oblastech se ještě májka barví a zdobí bronzovými či dřevěnými soškami, které vytvoří místní řemeslníci.

Samotné stavění kmene, organizované mladíky z dané obce, bývá doprovázeno lidovou slavností, která často trvá i několik dní. Důležitou součástí slavnosti je tanec – zejména kruhový kolem májky.

Zajímavým zvykem je takzvané kradení májky. V první či poslední den období, kdy

má májka stát, je možno ji pokácet, když není dostatečně hlídána. O podříznutí máje a krádež věnce se zpravidla snaží muži z okolních vesnic. Cílem je přenést kořist přes hranice obce, pokud možno nepozorovaně.

Další tradicí je šplhání na májku. Mladíci se zde snaží vylézt po holém kmeni a získat odměnu, kterou by pak darovali své dívce. Šplhání vyžaduje notnou dávku kuráže a zručnosti – probíhá totiž zpravidla bez jištění jen s pomocí holých rukou a nohou.

V české tradici má májka postavená v předvečer prvního máje zahánět zlé síly. Zároveň je připomínkou končící temné zimy a radosti z nastávajícího letního slunného období. Májka s věncem s barevnými stužkami na vršku představuje spojení mužského a ženského prvku, je symbolem života (vlající stužky) a plodnosti (věnec). Tradice stavění májek v květnu s podobným významem je dosud živá také na Moravě, ale za největší sváteční událost spojenou se stavěním máje jsou považovány hodové slavnosti. Hody jsou dnes slaveny v době svátku světce místního kostela. Po dobu slavností je májka (zde se jí říká mája) středem všeho života, prostor kolem ní má pomyslnou neviditelnou kru-

hovou strukturu, čemuž v ideálním případě odpovídá i fyzický tvar tanečního prostoru. Také účastníci slavnosti se při tanci a zpěvu rozestavují do kruhových formací.

Mája bývá z jehličnatého stromu a má být vysoká, pevná, rovná, zdravá, do běla očištěná, pouze na vrcholu jsou ponechány zelené větve ozdobené barevnými stužkami. Tyto kvality výšky, pevnosti, přímosti, zdraví a čistoty se promítají do představ ideálních osobnostních vlastností mladé generace, která je nositelem životní síly a vitality. Na stavění máje se ale podílejí všichni. Společně úsilí propojuje symbolicky a fakticky celou obec.

Původ a paralely

Původ májky v naší kultuře zatím není objasněn. Existuje mnoho důkazů, že se jedná o předkřesťanskou tradici, která snad pochází z kultury Keltů a Germánů.

Během christianizace byla řada pohanských zvyků zakázána, pronásledována či vtělena do vlastních křesťanských obyčejů. Tak se stalo, že na májku začalo být nahlíženo jako na „Mariin“ či „Letniční“ strom a tradice byla znovuobnovena.

Zvyk stavět májky existuje ve většině evropských zemí. Za všechny jmenujme blízké Slovensko, Německo, Rakousko či Slovinsko. Velmi podobný zvyk existuje ve Skandinávii, kde se však slaví v období letního slunovratu.

Rovněž v jiných oblastech bylo již ve starověku zvykem vztyčovat na počest bohů kmeny. Známé jsou například rituály k uctívání egyptského Osirida či řeckého Dionýsa – obě božstva jsou spojena s vegetací, růstem a zráním. Obzvláště zajímavý je tzv. Indrův strom, který má mnoho společného s májkou. Tento strom je součástí kultovních slavností, při kterých je nejprve zdoben zrcadly, vlajkami a soškami, aby byl nakonec pokácen a očesan.

Strom ve smyslu středobodu rituálů a slavností se objevuje po celém světě. Lze jej

chápat jako osu světa, jako se to děje při mexické slavnosti Volador. Z výšky 30 metrů se čtyři muži spouští ve spirále k zemi, kam z nebes přináší požehnání a plodnost, a to pro všechny čtyři světové strany.

Rovněž Siouxové provádějí při letním slunovratu svůj Sluneční tanec okolo předem připraveného stromu znázorňujícího centrum a osu rituálu.

Symbolismus

O původním významu se vedou četné diskuse. Část badatelů řadí májku k již zmíněné ose světa neboli axis mundi. Podle dalších se jedná o pozůstatek germánské úcty k posvátným stromům. Britský antropolog James Frazer říká, že jejím smyslem je přinesení lesního ducha do vesnice a získání jeho požehnání. Rumunský religionista Mircea Eliade uvádí, že májky byly prostě součástí všeobecné radosti z návratu léta a růstu nové vegetace. V tomto směru se podobaly prvomájovým věncům, které byly běžným svátečním zvykem také v Británii a Irsku.

Můžeme také zmínit možnou spojitost s keltským svátkem Beltaine, který májku začleňuje do oslav znovu probuzeného života, radosti a růstu. Symbolismus Beltainu, jakožto posvátného sňatku nebe se zemí, se zrcadlí právě v májce, vertikálním elementu spojeným s horizontální zemí. Májka by tak představovala konkrétní mužské božstvo propojené s Velkou matkou, symbolizovanou zemí.

Vidíme, že v mnoha kulturách existuje představa „světového stromu“, který dává řád lidskému společenství a zároveň je symbolem spojení s nebesy. Májka, která zpravidla stojí v centru obce, se tak stává symbolem řádu mezi lidmi a připomínkou středu, jehož nalezení může člověka přivést k jeho vnitřnímu nebi.

Kolektiv autorů, sestavili Martin Müller,
Svatopluk Moudrý a Ivana Hurytová

KOŘENY TRADICE SV. JIŘÍ

Tradice svatého Jiří se v dnešní době postupně vytrácí z našeho života. Jeho svátek si nijak významně nepřipomínáme, přesto, podíváme-li se hlouběji do historie, odkrývá se nám skutečnost, že pro naše předky to byl jeden z nejvýznamnějších světců. Jedním z dokladů toho je, že některé z nejstarších církevních staveb postavených na našem území byly zasvěcovány právě svatému Jiří: například bazilika v areálu Pražského hradu, která vznikla kolem roku 920 a sloužila i jako pohřebiště Přemyslovců, nebo rotunda na Řípu, která pochází z 11. až 12. století.

Velký význam měl i v lidových tradicích: Svátek svatého Jiří se vztahuje k období, kdy se příroda po zimě probouzí a začíná období vegetace a růstu (ve většině zemí 23. dubna, u nás, na Slovensku a v Polsku 24. dubna). V řadě vesnic se v tento den konal společný výhon, což znamenalo, že hospodáři po zimě vyvedli dobytek na náves, kde se předával obecnímu pastýři. Než došlo k samotnému

předání, hospodáři před odchodem na první pastvu dobytek umyli, vyleštli mu rohy a kopyta a případně ho ozdobili květinami, věnci či fábory. Tohoto obřadu se účastnil i kněz, který dobytku žehnal a kropil ho svěcenou vodou.

Podle lidových pověr se v tento den začíná otevírat země, z čehož pramení pořekadlo: „Na svatého Jiří vylézají hadi, štíři.“ Toto je spojeno s tím, že země a vše co je v ní, ožívá. Lidem se doporučovalo vykoupat se v potoce, řece či rybníku, protože to dávalo sílu a zdraví. Dále se věřilo, že se nemá zbytečně šlapat mimo cesty, což platilo až do léta. Říkalo se, že země je těhotná novou úrodou a nesmí se jí ubližovat a škodit. Čtyřlístek nalezený večer před svatým Jiřím měl magickou moc a věštila se z něj budoucnost.

Sv. Jiří představuje podle slovanské tradice nepřemožitelného bojovníka nesoucího

vítězství světla, zeleně a kvítí. Je symbolem zápasu se zimou, který se odehrává v jarní přírodě. Ve Štýrsku bylo zvykem obalit mladíka nebo dívku zelenými ratolestmi a kvítím, vodit je po vsi a zpívat. Za Jiřím byl veden jeho poražený nepřítel, který představoval zimu a zlou moc.

Ukrajinské a ruské písně poukazují na prastarý původ Juraje a jeho schopnost odemykat přírodu po zimě. Například na Volyni zpívali:

Tu Juraj matku volá

Tu podej, matko, klíče

Odemknouti nebe

Vypuť rosu

Dívčí krásu...

V Čechách měla velký věhlas svatojiřská pouť na Říp.

Jak už bylo naznačeno, kořeny této tradice můžeme najít hluboko v předkřesťanských dobách. Podíváme-li se na slovanský a baltický folklór, setkáváme se s postavou válečníka nebo božstva bojujícího s nepřítelem. Božstvo je umístěno většinou na vyvýšeném místě: hoře, nebesích, kde přebývá se sluncem a měsícem, a tak je spojeno se světlem. Nepřítel je naopak nízko, v kořenech stromů a náleží temnotě. Nepřítel krade dobytek a schovává jej v jeskyních či za skálou. Sám se pak snaží ukrýt do podoby člověka, zvířete, rostliny či pod kámen, aby nebyl odhalen. Hrdina sestupuje na svém voze či koni z výšin, aby nepřítele odhalil a porazil. V postavě hrdiny se objevuje jak sv. Jiří, tak i bůh Perun, Perkunás, prorok Eliáš, ruský Ilja či Dobryňa. Nepřítel vystupuje v podobě hada, draka, démona, ďábla. Tento souboj představuje boj mezi dobrem a zlem, světlem a temnotou, sluncem a zimou.

Kůň a vůz svatého Jiří byl v pozdějším období nahrazen bílým koněm. V ruské tradici je spojován s hrdinou Iljou Muromcem, který s tímto koněm letí nad lesy a mraky. Tento vztah nás přivádí k hlubšímu pochopení spojení hrdiny a slunečního božstva, které používá k pohybu po obloze podobný dopravní prostředek.

Dalším střípkem do rozmanité mozaiky sv. Jiří je tradice udržovaná do 19. stol. v Litvě a ještě ve 20. stol. na Balkáně. Byl to zvyk orby s černými posvátnými voly vztahující se k podsvětímu světu. O vigiliích slavnosti sv. Jiří byla prováděna orba skutečným či symbolickým pluhem se stříbrnou či dokonce zlatou radlicí. V noci se oralo s černými voly směrem z východu na západ. Po ukončení této obřadné orby byla do země zakopána černá slepice nebo dva černí kohouti.

Vše nasvědčuje tomu, že kult a obřady spojené se svatým Jiřím překračují hranice jedné kultury a jednoho období a že jejich kořeny jsou velmi staré a posvátné.

Petr Koubek

MŮŽEME SE UČIT OD VLKŮ?

Po mnoho století žili lidé v Evropě v blízkosti vlků. Pak ale byli vlci v této oblasti téměř vyhubeni. Vyhubil je mocný dravec – člověk. V dnešní době se vlci opět začínají objevovat i v Čechách. V letech 2020 až 2021 se podařilo zmapovat na území České republiky 24 vlčích teritorií. Jednalo se o 18 vlčích smeček, 4 vlčí páry a 2 teritoriální jedince. Naše krajina s vysokými stavy kopytníků skýtá ideální podmínky pro silnější rozvoj vlčí populace.

Objevují se otázky: Nesežerou vlci naše stáda? Nebudou vlci útočit také na lidi?

Na druhou stranu je ale zřejmé, že nás může pozorování vlků inspirovat. Jedná se o velmi inteligentní, přizpůsobivá a společenská zvířata. Nové výzkumy také ukazují, jak důležití jsou vlci pro rovnováhu krajiny. Jejich přítomnost má některé neočekávané důsledky, jako je například ovlivnění břehů a toku říček.

Vlci v zajetí

Mnoho nepřesností bylo o životě vlčí smečky napsáno kvůli omylu vědců, kteří si mysleli, že mohou pozorování smečky žijící v zajetí aplikovat také na volně žijící vlky. Například boje mezi členy smečky, které končí smrtí, se málokdy vyskytují u volně žijících vlků. Proč?

Protože pokud dojde ke konfliktu ve volně žijící smečce, jeden z účastníků souboje může utéci do volného prostoru. To uvolní napětí.

Pokud chceme tuto zkušenost aplikovat na soužití lidí, vidíme, že je nutná určitá otevřenost. Pokud se uzavřeme do stereotypů a rutiny, toto „vězení“ může potom vést k ponorkové nemoci a střetům. Jak si představit otevřenost u lidí? Například jako schopnost vážit si různosti a pestrosti lidí v našem okolí.

Vlčí smečka - vlčí rodina

Do vlčí smečky rozhodně nepatří pouze vlci, ale jsou tam také vlčice. Běžná smečka je většinou rodina. Vede ji vlčice matka a vlk otec, pak tam patří mladí, většinou jednoletí vlci, a nakonec malá vlčata, o které se celá smečka stará. Rozdělování potravy, způsob lovu, hry a výuka mají svůj pyramidální systém.

Tento pyramidální systém je pro člověka velkou lekcí spravedlnosti. Pokud spravedlnost chápeme jako schopnost najít pro každého užitečné místo, na kterém bude mít pocit důstojnosti a štěstí, je vlčí smečka způso-

bem učení pomocí příkladu a praxe velmi inspirativní. Důležité je propojení generací, vzájemná péče a naslouchání.

Vlci a krkavci

Mnohokrát bylo pozorováno, jak blízko k sobě mají vlci a krkavci. Krkavci jsou schopni na velkou vzdálenost pozorovat kořist, ale nejsou schopni svým zobákem prorazit kůži mrtvého zvířete. Vlci jsou schopni svými silnými čelistmi prorazit i velmi silnou kůži. Na krkavce pak vždy něco zbyde. Nejde však pouze o spolupráci při získávání potravy. Krkavci si staví často hnízda blízko vlčích nor a bylo pozorováno, že si spolu dokonce „hrají“.

Jedna z příhod popisuje dojemnou scénu, kdy vlčice po lovu zjistila, že byl během něj pravděpodobně omylem zabit krkavec. Tohoto ptáka olizovala a když se nehýbal, vzala ho opatrně do zubů, odnesla na břeh řeky a zahrabala pod sních. Je vidět, že mezi nimi existovalo citové pouto.

Je dobré se od krkavců učit jejich nadhledu a pověstné „moudrosti“. Je dobré se od vlků učit svornosti a statečnosti. Dostáváme se tak k tomu, že nikdo z nás nemá všechny vlastnosti dokonalé. Dohromady ale dokážeme udělat neuvěřitelné věci.

Vlci a krajina

V americkém národním parku Yellowstone začala být od roku 1995 obnovována populace vlků. Po určité době se vlkům v parku začalo dařit. Důsledkem jejich přítomnosti se stalo, že jeleni změnili své chování, přestali intenzivně spásat mladé stromky vrb a topolů na březích řek a začali se zdržovat na skrytějších místech. Stromy dokázaly vyrůst, zpevnit břehy říček a vytvořit pestrý ekosystém, kam měli šanci se navrátit vodní ptáci i bobři.

Tento příklad ukazuje, jak velmi rychle dokáže příroda reagovat na návrat původních druhů zvířat a jak tento návrat umožňuje zpestřit skladbu živočichů a rostlin v určité oblasti.

Soužití lidí a vlků

Když se ptali jednoho z pastýřů ovcí v Rumunsku, kde po staletí žijí vlci, odpověděl: *Pokud vlci sežerou ovci v mém stádu, rozhodně to nikomu nebudu říkat. Znamená to totiž, že jsem se o stádo špatně staral.* Tento postoj nás možná na začátku zarazí, pokud o něm ale chvíli přemýšlíme, uvidíme, že je velmi moudrý.

Je vidět, že spolu bojují dvě představy. Jedna představa popisuje vlka jako zlé stvoření z pohádky o Karkulce. Ta je spojená s naším strachem. Druhá romantická představa popisuje vlka téměř jako „hodného pejska“. Ta je spojená s naším „městským“ pohledem na přírodu.

Vlk je vlk. Může nás naučit vážit si krásy a pestrosti přírody. Může nám být příkladem péče o mláďata a udržování jednoty ve smečce. Pokud se ho budeme snažit pozorovat jako živé stvoření, možná se více dozvíme i sami o sobě.

Aleš Gabriel

PROGRAM AKTIVIT

NEVIDITELNÉ ŠTÍTY ČLOVĚKA

On-line přednáška

úterý, 29. března od 19 h

ERICH FROMM – UMĚNÍ MILOVAT

On-line přednáška

úterý, 5. dubna od 19 h

DUŠE INDIÁNA

Přednáška

HRDINA V NÁS

On-line přednáška

ke Světovému dni knihy

úterý, 19. dubna od 19 h

JE ZEMĚ ŽIVÁ BYTOST?

On-line přednáška

k Mezinárodnímu dni Matky Země

čtvrtek, 21. dubna od 19 h

MÝTY O MATCE ZEMI

On-line přednáška

k Mezinárodnímu dni Matky Země

pátek, 22. dubna od 19 h

DUŠEVNÍ KLID PODLE SENECY

Přednáška

TIBETSKÝ BUDDHISMUS

Přednáška

MAGICKÉ PROPORCE V PŘÍRODĚ

Přednáška

JAZYK SNŮ

Přednáška

KURZ FILOZOFIE PRO ŽIVOT

Chtěli byste lépe poznat sami sebe a svět, který nás obklopuje? Máte otázky a hledáte odpovědi? Existuje více cest, jak je najít. A jednu z nich odjakživa nabízí filozofie. Když se dnes řekne slovo filozofie, často si představíme teoretickou disciplínu odtrženou od praktického života.

Tento kurz vám přiblíží filozofii takovou, jaká ve své podstatě je: srozumitelnou a užitečnou v našem každodenním životě.

Filozofie pro Život

PŘÍRODNÍ FILOZOFIE

ČLOVĚK A UNIVERZUM

ODKAZ DÁVNÉ INDIE

ZÁHADY TIBETU

BUDDHISTICKÁ FILOZOFIE

MOUDROST ČÍNY

VÝZVA ŽIVOTA VE SPOLEČNOSTI

PLATON A „MÝTUS O JESKYNI“

ARISTOTELES

PLOTIN A NEOPLATONICKÁ ŠKOLA

DŮLEŽITOST VÝCHOVY

EGYPT

ŘÍM A STOIKOVÉ

DĚJINY, PAMĚŤ A ZKUŠENOST

DĚJINY A MYTOLOGIE

HISTORICKÉ CYKLY

SVOBODA A OSUD

Součástí kurzu jsou cvičení rozvíjející schopnosti člověka:

POZORNOST

KONCENTRACE

PAMĚŤ

IMAGINACE

VŮLE atd.

Pro
Zemí

22. DUBEN: MEZINÁRODNÍ DEN MATKY ZEMĚ

**Země je moje
vlast a lidstvo je
moje rodina.**

Chalíl Džibrán